

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > Netherlands

Liikmesriikide parimad tavad harta kohaldamisel

Sisu koostaja:

Madalmaad

Madalmaad

Harta tuntus ja kasutamine Sinu liikmesriigis.

1. Valitsusasutuste poliitika, millega populariseeritakse hartat ja edendatakse selle kasutamist seadusandjate, haldus- ja õiguskaitseasutuste ning kohtute seas

2020. aasta riiklikus inimõiguste tegevuskavas selgitab valitsus, kuidas ta kavatses inimõigusi Madalmaades kaitsta ja edendada. Harta on osa tegevuskavas kirjeldatud „inimõiguste taristust“, st õigusraamistikust, mis käsitleb inimõiguste kaitsega tegelevaid (valitsus)organisatsioone ja isikuid Madalmaades. Selles raamistikus märgitakse, et harta on – võrreldes põhiseaduse ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga – kõige ajakohasem ja täielikum põhiõigusi käsitlev dokument. Samuti selgitatakse nende põhiõigusi käsitlevate dokumentide omavahelist seost.

Integreeritud hindamisraamistikus on esitatud poliitika ja eeskirjade väljatöötamisel kasutatav [inimõiguste kontrollnimekirj](#)<https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/integraal-afwegingskader-voor-beleid-en-egelgeving/6-wat-het-7>. Selles viidatakse hartale, mis võib olla kohaldatav. Ka [õigusaktide koostamise juhendis](#) on märgitud, et õigusnormide koostamisel tuleks pidada silmas seda, kuidas need suhestuvad ülilmsliku õigusega, sealhulgas hartaga.

Academie voor wetgeving [õigusloomeakadeemia] pakub kursusi valitsuse juristidele ja eelnõude koostajatele ([Euroopa ja rahvusvaheline õigus | õigusloomeakadeemia / valitsuse juristide akadeemia](#)), et parandada Euroopa Liidu põhiõiguste harta tuntust ja kasutamist. Neid kursusi pakutakse muu hulgas kohtunikele (kohtunikukandidaatidele), prokuröridele ja prokuratuuride õigustöötajatele, sealhulgas e-õppe vormis (vt [Otsing-SSR \(kohtute kooolitus- ja õppekeskus\)](#)).

Õigusaktide koostamisel võetakse nüüd korrapäraselt arvesse ka hartas sätestatud põhiõigusi. Seda tehakse näiteks direktiivide ja määruste rakendamisel, aga ka „tavaliste“ õigusaktide korral, näiteks COVID-19 valdkonnas. Riiginõukogu nõustamisosakonna soovitusel valitsusele märgitakse sageli, et valitsus peaks uusi seadusandlikke ettepanekuid harta põhjal kontrollima. Nõustamisosakonna välja töötatud [digiülemineku](#) kontrollraamistikus nõutakse konkreetselt tähelepanu pööramist hartas sätestatud põhiõigustele (artiklid 7, 8 ja 21).

2. Hartat ja selle kohaldamisala paremini mõista aitavad vahendid

Poliitikakujundajate ja eelnõude koostajate jaoks on pandud kokku konkreetne [harta kohaldamise juhend](#). Selles dokumendis selgitatakse, millal hartat kohaldatakse ja millised hartakohased põhiõigused pakuvad suuremat kaitset kui põhiseadus ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon. Juhendiga on muu hulgas võimalik tutvuda välisministeeriumi keskuse [Expertisecentrum Europees recht](#) [ECER – Euroopa õiguse eksperdikeskus] veebisaidil. Sellel veebisaidil pakutakse täiendavat (tausta)teavet harta kohta ja esitatakse viited Euroopa Komisjoni aastaaruannetele harta kohaldamise kohta, samuti viited Euroopa Liidu Põhiõiguste

Ameti (FRA) aruannetele. ECER avaldab korrapäraselt aruandeid Euroopa Kohtu uute otsuste kohta, millest antakse teada ka uudiskirjas.

Amsterdami apellatsioonikohtu Euroopa kohtupraktika teemalises uudiskirjas „[Nieuwsbrief Rechtspraak Europa](#)“ antakse iga kuu ülevaade nii Euroopa Inimõiguste Kohtu kui ka Euroopa Kohtu praktikast, muu hulgas hartaga hõlmatud valdkondades. Uudiskirjas antakse teavet asjakohaste koolituste ja seminaride kohta, mis käsitlevad hartat üldisemalt või konkreetseid valdkondi (nt karistus- või rändeõigus).

Lisaks on mitmes õigusvaldkonnas kättesaadavad mitmesugused (Madalmaade) akadeemilised väljaanded harta kohta (vt allpool punkt 5).

3. Teistes ELi liikmesriikides ja teiste ELi sidusrühmade poolt välja töötatud harta tutvustamise vahendite kasutamine ja populariseerimine

ECERi veebisaidil on kättesaadavad FRA aruanded ja harta kohaldamise suunised, hartaga seotud e-õppevahendid ja juhendid. Sealt leiab ka Euroopa Komisjoni aastaaruanded harta kohaldamise kohta ning Euroopa Liidu Kohtu analüüsi ja dokumentatsiooni direktoraadi temaatilise ülevaate.

Koostöö sidusrühmadega ELi põhiõiguste harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

4. Näited inimõiguste kaitsjate ja riigi ametiasutuste vahelisest koostööst harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

Hiljuti töötati välja inimõiguste ja kohalike omavalitsuste platvorm, et anda kohalikes omavalitsustes teavet ja vahetada teadmisi inimõiguste kohta. Platvorm valmis siseküsimuste ja kuningriigi suhete ministeeriumi, Madalmaade kohalike omavalitsuste liidu (VNG), Madalmaade inimõiguste instituudi ja riikliku ombudsmani koostöös. Seda võib kasutada ka teabe ja eksperditeadmiste vahetamiseks harta (ja selles sisalduvate konkreetsete põhiõiguste) kohta.

5. Näited riigi ametiasutuste ja akadeemiliste asutuste vahelisest koostööst harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

Madalmaade ülikoolides käsitletakse korrapäraselt harta (praktilist) tähendust. Näiteks harta 10. aastapäeva puhul korraldati mitmesuguseid sümposioone, sealhulgas korraldas [Radboudi ülikool](#) sümposiooni, kus akadeemiliste ringkondade esindajad, valitsuse juristid ja kohtunikud arutasid harta olulisust eri õigusvaldkondades. Selle tulemusel avaldati raamat (J. Krommendijk, H. C. F. J. A. de Waele ja K. M. de Zwaan (toim.), „Tien jaar EU-Grondrechtenhandvest in Nederland. Een impact assessment“ (10 aastat Euroopa Liidu põhiõiguste hartat Madalmaades – mõjuhinnaang), Deventer: Wolters Kluwer, 2019).

Samuti korraldab [Utrechti ülikool](#) kohtunikele, juristidele ja prokuröridele õppepäevi, et parandada teadmisi ja teadlikkust hartast.

6. Näited valitsusvälistest algatustest harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks Sinu riigis

Nederland Juristen Comité voor de Mensenrechten [NJCM – Madalmaade inimõiguste juristide komitee] korraldas 2020. aastal kolmanda [sümposiooni harta kohta](#). Sümposioonil arutati harta lisaväärtust õiguspraktikas. Esinejate sõnavõttude koondati seejärel väljaandesse „Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten“ (NTM – 45. köide, 2020, nr 1).

Viimati uuendatud: 21/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni

teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.